

REGISTERBLAD

OMRÅDE AV RIKSINTRESSE FÖR NATURVÅRD I JÖNKÖPINGS LÄN

NRO06021 GAGNARYDS MOSSE

Kommun: Jönköping (80)

Kartor: 6DNO, 7DSO

Läge: 6D 9i 40

Areal: 624 ha

Naturgeografisk region: 11 Sydsvenska höglandets och smålandsterrängens myrrika västsida

Kust/havsregion: -

Regionindelning för sjöar och vattendrag: -

Agrara kulturlandskapsregioner: -

Landskapsformer: 3 Kullig terräng med relativ höjd 20-50 meter

Riksvärde

Våtmarkskomplex	Mad vid vattendrag
	Svagt välvd mosse
	Excentrisk mosse
	Soligent kärr

Värdeomdöme: Gagnaryds mosse är ett mycket värdefullt våtmarkskomplex. Området har högt värderade mader vid vattendrag, svagt välvda mossar, excentriska mossar och soligena kärr. På grund av sin storlek, mångformighet, orördhet, säregna hydrotopografiska utformning, landskapsbild, botaniska och ornitologiska värden framstår myrkomplexet som ett av de främsta i regionen.

Huvudkriterier: A, B, D

Förutsättningar för bevarande: Bevarandet av våtmarkernas värde kräver att områdets hydrologi skyddas mot dränering, vattenreglering, dämning och torvtäkt. Avverkning av sumpskogar, skogar på fastmarksholmar, vid vattendrag och i kantzoner bör ej utföras.

Säkerställande: -

Områdets huvuddrag: Gagnaryds mosse ligger ca åtta kilometer väster om Norrahammar. Våtmarkskomplexets största areal upptas av den excentriska mossen som är nästan helt fri från ingrepp. Gagnaryds mosse är ett mycket värdefullt myrkomplex. Området har högt värderade mader vid vattendrag, svagt välvda mossar, excentriska mossar och soligena kärr.

Gagnaryds mosse är väl avgränsad mot omgivande fastmark och våtmark genom laggkärr, som till stor del utgörs av Nissans och Bergabäckens mader. Mossen har tydligt bågformade strukturer av strängar och höljor. I norra delen finns större och mindre gölar som följer samma strukturmönster. Somliga gölar ligger helt öppet medan andra omges av tallmossar. Karaktäristiskt för mossen i övrigt

är de stora, öppna vidderna med endast enstaka låga martallar. I östra kanten finns ett intressant dräneringsstråk utformat som ett terrasserat gölsystem från mosseplanet ner till Nissan. Mossen är tydligt välvd och har till större delen en välutbildad kantskog. I norr har mossen en märklig morfologi som dubbel välvning med dubbel kantskog.

Ett soligent kärr i nordväst är delvis utvecklat som rikkärr med bl.a. gräsull, snip, loppstarr och dyttåg. I området finns även ett intressant fågelliv med bl.a. gulärta, storspov, smålom och grönbena.

Anmärkningar:

Ingår i Myrskyddsplan för Sverige.

VMI ID: 06D9I02. Flygbildskontroll 1998 visar att det enda nytillkomna ingreppet är avverkning i anslutning till mossen.

I området kalkas våtmarker för Nissans källflöden.

Referenser:

Göransson C m.fl., 1983: Våtmarksinventering i sydvästra Sverige. Katalog över särskilt värdefulla objekt. SNV PM 1681. Statens naturvårdsverk, naturresursavdelningen

Länsstyrelsen i Jönköpings län, 1996: Våtmarker i Jönköpings kommun. Meddelande 18/96.

Naturvårdsverket, 1994: Myrskyddsplan för Sverige.